

21.1.2021

NOVÁ PODOBA SZP V KONTEXTU PŘIJATÝCH STRATEGIÍ V RÁMCI EVROPSKÉ ZELENÉ DOHODY

ING. MILOŠ PINKAS

**ŘEDITEL
ODBORU PRO VZTAHY S EU**

OBSAH

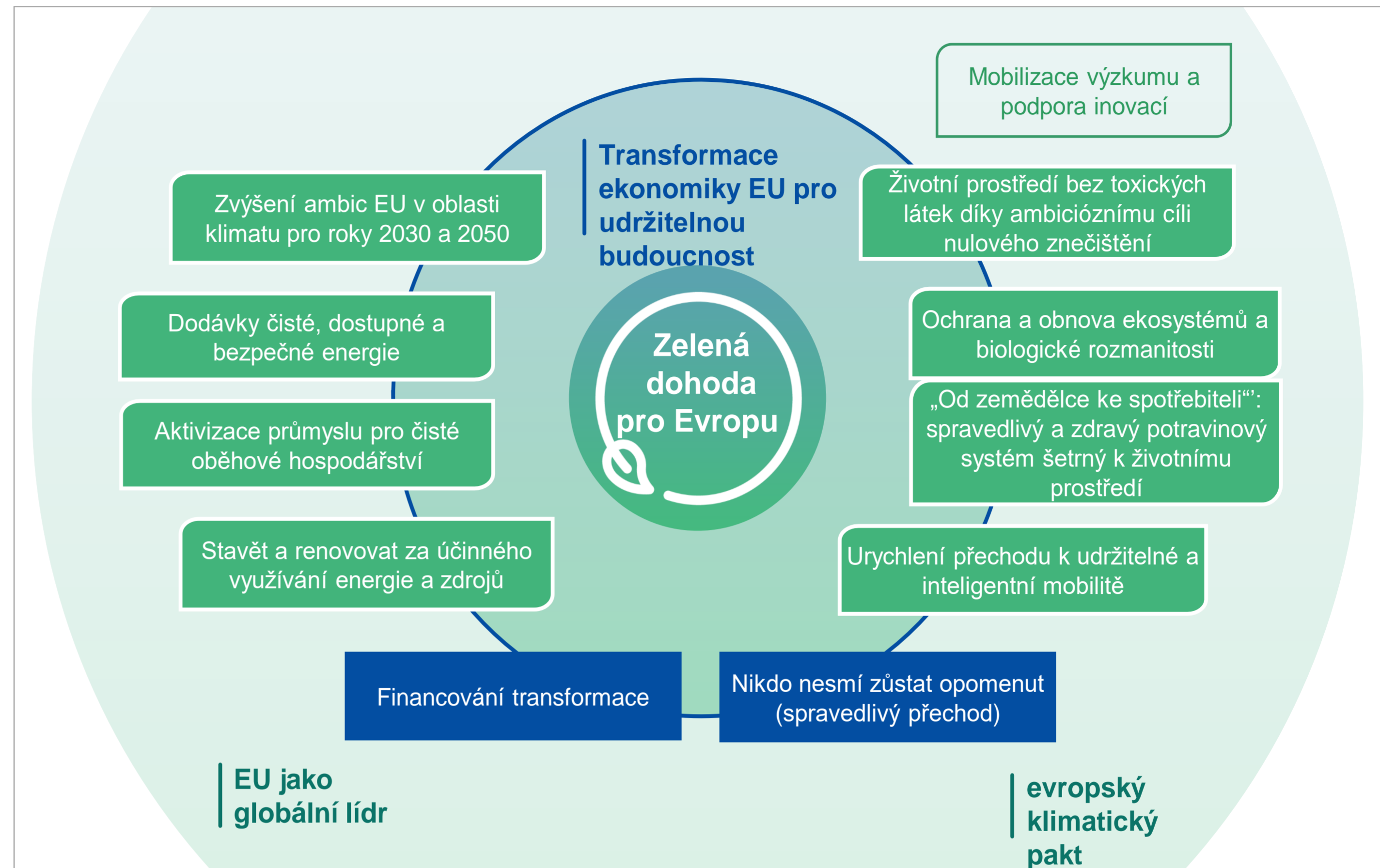
- ZELENÁ DOHODA PRO EVROPU
- NOVÉ STRATEGIE EVROPSKÉ KOMISE
- STRATEGIE „OD ZEMĚDĚLCE KE SPOTŘEBITELI“ – ZÁKLADNÍ PRVKY
- STRATEGIE K BIODIVERZITĚ – ZÁKLADNÍ PRVKY
- ZÁKLADNÍ CÍLE STANOVENÉ V OBOU STRATEGIÍCH
- CÍLE STANOVENÉ VE STRATEGII „OD ZEMĚDĚLCE KE SPOTŘEBITELI A VE STRATEGII K BIODIVERZITĚ
- DALŠÍ CÍLE VE STRATEGII „OD ZEMĚDĚLCE KE SPOTŘEBITELI“
- POZICE ČESKÉ REPUBLIKY
- AKTUÁLNÍ STAV VYJEDNÁVÁNÍ NA PŮDĚ RADY EU
- AKTUÁLNÍ STAV VYJEDNÁVÁNÍ BUDOUCÍ SZP
- PRACOVNÍ SÍLA

ZELENÁ DOHODA PRO EVROPU

„Smyslem Zelené dohody pro Evropu a strategie „Od zemědělnice ke spotřebiteli“ je vytvořit nový systém, v němž by příroda, potravinové systémy a biologická rozmanitost byly ve větší rovnováze, a chránit tak zdraví a dobré životní podmínky občanů a zároveň zvýšit konkurenceschopnost a odolnost EU,“

Frans Timmermans

místopředseda
Evropské komise pro
Zelenou dohodu pro
Evropu

- Cílem Zelené dohody je klimaticky neutrální Evropa do roku 2050**
- Na cíli vytvořit z Evropy klimaticky neutrální kontinent do roku 2050 se shodli lídři zemí Evropské unie 12. prosince 2019 – naplňování Pařížské dohody
- Zelená dohoda je zastřešujícím dokumentem pro jednotlivé iniciativy Komise
- Pro oblast zemědělství jsou relevantní strategie „Od zemědělnice ke spotřebiteli“ a „K biodiverzitě EU do roku 2030“

STRATEGIE EVROPSKÉ KOMISE

- představeny dne 20. 5. 2020 v návaznosti na tzv. Evropskou zelenou dohodu
- vytvořeny Evropskou komisí jedná se o cíle na úrovni EU (otázkou je rozdělení na jednotlivé ČS)
- cíle obsažené ve strategiích vztaženy k roku 2030
- strategie od zemědělce ke spotřebiteli = udržitelné potravinové systémy
- strategie pro biologickou rozmanitost EU do roku 2030 = zastavení mizení druhů rostlin a živočichů do roku 2030
- navazují seznamy desítek legislativních a nelegislativních aktivit EK

STRATEGIE EVROPSKÉ KOMISE

- ze strany EK předloženo bez detailní konzultace s ČS či EP
- ze strany EK nepředloženy doposud žádné dopadové analýzy
- velmi problematické načasování v kontextu přijetí nové legislativy k budoucí SZP a v kontextu přípravy Strategických plánů (SP) – nejistota pro ČS
- EK vydala pro ČS doporučení, včetně ČR – zohlednění ve Strategických plánech SZP jednotlivých zemí
- do poloviny r. 2023 – přezkum Strategie ze strany EK, zda jsou přijatá opatření dostatečná k naplnění cílů, nebo zda je nutné přijmout další opatření

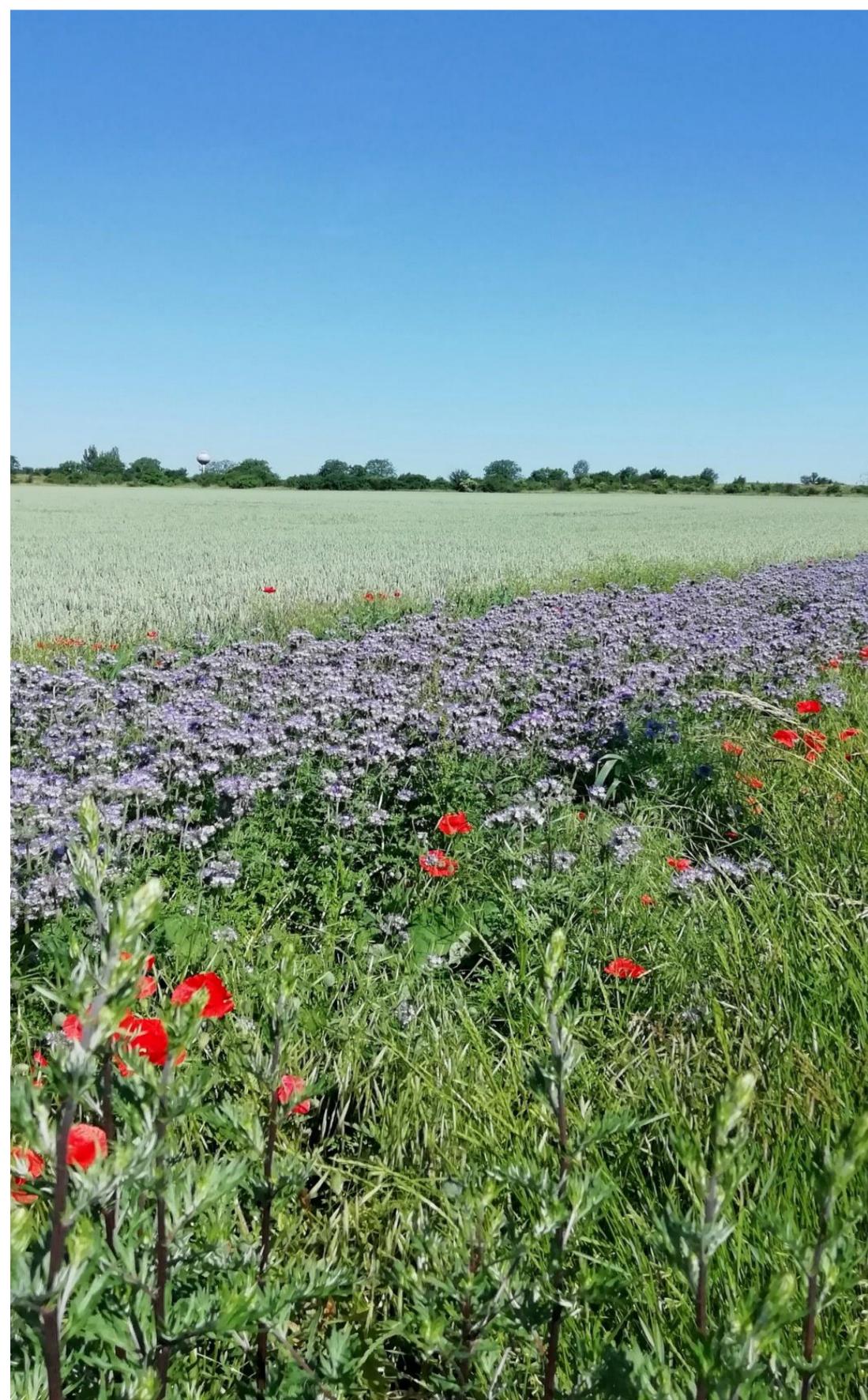

„Strategie „Od zemědělece ke spotřebiteli“ je nový komplexní přístup k tomu, jak Evropané oceňují udržitelnost potravin. Představuje příležitost pro zlepšení životního stylu, zdraví a životního prostředí.“

STRATEGIE „OD ZEMĚDĚLCE KE SPOTŘEBITELI“ ZÁKLADNÍ PRVKY

- Strategie je ústředním prvkem Zelené dohody
- Komplexně řeší problémy udržitelných potravinových systémů
- Dle Komise představuje příležitost pro zlepšení životního stylu, zdraví a životního prostředí
- Cílem dle Komise je odměnit ty, kteří již přešli na udržitelné postupy a umožnit tento přechod i ostatním
- Komise bude hodnotit, zda členské státy prostřednictvím svých strategických plánů budoucí SZP plní stanovené cíle

„Cílem této strategie je zajistit, že do roku 2030 bude biologická rozmanitost v Evropě na cestě k oživení ve prospěch lidí, planety, klimatu a našeho hospodářství, a to v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 a s cíli Pařížské dohody o změně klimatu.“

STRATEGIE K BIODIVERZITĚ – ZÁKLADNÍ PRVKY

- Navazuje na předchozí Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020
- Cílem je zastavit úbytek biologické rozmanitosti v Evropě i na celém světě
- Cílem Komise je začlenit problematiku biologické rozmanitosti do celkové strategie hospodářského růstu EU, aby se stala její nedílnou součástí
- Strategie se zabývá klíčovými faktory úbytku biologické rozmanitosti
- Komise se bude snažit pomoci vytvořit nový ambiciózní celosvětový rámec OSN pro biologickou rozmanitost na konferenci smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti v roce 2021

Strategie „Od zemědělce
ke spotřebiteli“
a Strategie k biodiverzitě

Základní **CÍLE** stanovené v obou strategiích

omezit používání pesticidů
o **50 %**

používání hnojiv snížit o **20 %**

používání antimikrobiálních
látek snížit o **50 %**

únik živin snížit o **50 %**

plochy ekologického
zemědělství zvednout
na **25 %**

CÍLE Strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“

důraz na udržitelnost v
obchodních dohodách

podpora nízkouhlíkového
zemědělství

zavedení harmonizované
povinné označování nutričních
údajů

snížení objemu
potravinového odpadu

posílení boje proti
podvodům v potravinářství

rozvoj výzkumu a inovací

CÍLE Strategie „K biodiverzitě do 2030“

obnova poškozených ekosystémů a řek

30 % evropských území a moří
přeměnit na řízené chráněné oblasti

navrácení opylovačů na
zemědělskou půdu

přeměnit 10 % plochy
zemědělské půdy na
území s vysokou
biologickou rozmanitostí

POZICE ČESKÉ REPUBLIKY

- ČR bere na vědomí zveřejněnou **Strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“**.
- Konkrétní stanovené cíle bude nutné podrobit dopadovým studiím na úrovni EU i ČS. ČR požaduje tyto studie předložila EK.
- Cíle jsou velmi **ambiciózní** a EK nevedla, z jakých konkrétních pokladů a dat vycházela.
- Neměly by být zvýšeny administrativní nároky na zemědělce, případně i výkaznictví ČS.
- Nutnost zachovat **konkurenceschopnost** evropského zemědělského a potravinářského sektoru.
- Potřeba nastavení cílů pro jednotlivé členské státy tak, aby reflektovaly současný stav v dané zemi. Výchozí podmínky každé jednotlivé země jsou jiné a je nezbytné zachovat férovost napříč všemi státy EU a apelovat na změnu v těch členských státech, kde jsou ukazatele nejvíce v kontrastu s cíli strategie (např. spotřeby pesticidů na hektar).
- Rámcová pozice ČR k nové strategii byla schválena Výborem pro Evropskou unii na vládní úrovni dne 13. července 2020.

AKTUÁLNÍ STAV VYJEDNÁVÁNÍ NA PŮDĚ RADY EU

- Dne 19.10. byl přijata pozice Rady ke Strategii od zemědělců ke spotřebiteli
- Během diskuse k závěrům ČR prosazovala zohlednění klíčových otázek, zejména:
 - Důraz na konkurenceschopnost zemědělců a potravinářů.
 - Provedení analýzy dopadů ze strany EK.
 - Zohlednění výchozích pozic ČS a jejich specifík.
- V konečné podobě materiálu byly zohledněny všechny zmíněné klíčové priority ČR.
- Závěry Rady ke Strategii k biodiverzitě projednávali unijní ministři zodpovědní za agendu ochrany životního prostředí.
- Také během debaty k tomuto dokumentu byly prosazovány klíčové oblasti zájmu ČR.
- Závěry Rady k této strategii byly přijaty na jednání Rady ENVI dne 23.10.

AKTUÁLNÍ STAV VYJEDNÁVÁNÍ BUDOUCÍ SZP

SZP

- Legislativní návrhy předloženy na konci května 2018.
- Nový model provádění založený sledování výsledků.
- Strategický plán pro oba pilíře.
- SZP má přispívat k plnění environmentálních a klimatických cílů.
- V říjnu 2020 členské státy v Radě EU a Evropský parlament schválily svoje pozice.
- V listopadu 2020 byly zahájeny jednání mezi Radou a Evropským parlamentem za účasti Evropské komise v rámci tzv. trialogů – je nutné také v těchto diskusích prosazovat priority ČR, ale prostor pro působení je značně omezený.
- V prosinci 2020 byl schválen tzv. Víceletý finanční rámec na období 2021 – 2027.

AKTUÁLNÍ STAV VYJEDNÁVÁNÍ BUDOUCÍ SZP

Podpora vázaná na produkci (VCS)

-
- Evropská komise navrhla snížení na 10 + 2 % obálky na přímé platby.
 - ČR dlouhodobě prosazovala navýšení alokace na současnou úroveň 13 + 2 % - což se díky řadě iniciativ ČR podařilo prosadit do pozice členských států v Radě EU.
 - Evropský parlament má ve své pozici sníženou alokaci na úrovni 10 + 2 %.
 - Konečná výše alokace na VCS bude záležet na dohodě mezi institucemi (Radou, EP, EK).

Přechodné období

- V důsledku pandemie koronaviru došlo k zásadnímu zpoždění v probíhajících jednáních o nové podobě SZP.
- Proto bylo nezbytné zajistit alespoň dvouleté přechodné období.

AKTUÁLNÍ STAV VYJEDNÁVÁNÍ BUDOUCÍ SZP

Příprava Strategického plánu

-
- Probíhá příprava Strategického plánu SZP na národní úrovni.
 - Probíhají tematicky zaměřené pracovní skupiny MZe za účasti všech zainteresovaných subjektů.
 - **Další postup**
 - Konečná podoba budoucí SZP bude kompromisem mezi pozicemi Rady, Evropského parlamentu a Evropské komise.
 - Následně bude dopracován Strategický plán SZP.
 - Nová SZP bude úzce svázána se Strategií od zemědělce ke spotřebiteli a Strategií pro biodiverzitu do roku 2030.

ŘEŠENÍ NEDOSTATKU PRACOVNÍCH SIL V SOUVISLOSTI S COVID-19

- České zemědělství je dlouhodobě závislé na zahraniční pracovní síle
- Ministerstvo zemědělství začalo, pomáhat firmám s řešením nedostatku pracovníků ihned po vypuknutí epidemie covid-19 na jaře 2020
- Na domácím pracovním trhu
 - Spolupráce s Úřady práce, zemědělskými univerzitami, FB Ministerstva zemědělství
- Zaměstnávání zahraničních pracovníků
 - Pomoc při návratu cizinců, kteří krátkodobě opustili území ČR
 - Prosazení obnovy realizace Programu Mimořádné pracovní vízum
 - Prosazení přednostního náběru žádostí o zaměstnanecké karty pro pracovníky do zemědělství, potravinářství a lesnictví
- V rámci této činnosti byla spolupráce se Zelinářskou unií na velice vysoké úrovni

SOUČASNÉ MOŽNOSTI ZAMĚSTNÁVÁNÍ CIZINCŮ

- Krátkodobé tituly (90 dní)
 - Schengenské pracovní vízum
- Dlouhodobý pobyt (nad 90 dní)
 - Dlouhodobé sezónní vízum – 180 dní
 - Mimořádné pracovní vízum – 1 rok
 - Zaměstnanecká karta – 2 roky (s možností prodloužení)
- Přehledný seznam možností zaměstnání cizinců (viz odkaz na webu)
<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/zahranicni-pracovnici/jak-ziskat-zahranicni-pracovniky-do.html>
- Problematice byl věnován i webinář, který se uskutečnil dne 14. prosince 2020 (viz odkaz na webu)
<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/proexportni-okenko/zahranicni-pracovnici/uskutecnil-se-webinar-zajisteni.html>

PROGRAM MIMOŘÁDNÉ PRACOVNÍ VÍZUM

- **Zaměřený na dlouhodobý pobytový titul = lepší personální stabilizace firmy;**
- **Pouze pro sektor zemědělství a pouze pro přímé zaměstnávání pracovníků z Ukrajiny**
- Neexistují některé omezující podmínky (jako např. u zaměstnanecké karty)
 - **Není stanoven minimální počet zaměstnanců žádající firmy**
 - **Není podmínka 1,2-násobku zaručené mzdy**
 - **Povoluje zaměstnávání i pracovníků s nejnižší kvalifikací (třída 9 podle CZ-ISCO)**
- **Informace na stránkách MZe**
<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/proexportni-okenko/zahranicni-pracovnici/program-mimoradne-pracovni-vizum.html>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

DĚKUJI ZA POZORNOST

ING. MILOŠ PINKAS

TEL: 221814551

MILOS.PINKAS@MZE.CZ